

Detta nummer av Nollåttan handlar mycket om hjälpmedel

Detta händer i avdelningen

(med reservation för ändringar)

Detta händer i avdelningen

Alla aktiviteter har varit inställda på grund av coronapandemin, som också fortsätter att begränsa våra möjligheter att bedriva verksamheter som betyder fysiska möten.

Vi följer förbundsstyrelsens och folkhälsomyndighetens (FHM) råd och rekommendationer om att inte ha fysiska möten.

Styrelsen och kanslipersonalen är i tjänst men arbetar hemifrån.

Råd och Stöd

Om du vill prata med någon och få råd och stöd, tveka inte att ringa oss.

Ring till:

Sebastian Nikula tfn 073 - 981 99 54

Nisse Duwähl tfn 073 - 981 99 34

Kent Malmqvist tfn 073 - 658 01 86

Facebook

DHR Stockholmsavdelningen har en facebookside "DHR Stockholmsavdelningen" och en facebookgrupp "DHR Stockholm avdelningen".

Sidan är avdelningens officiella sida, med information från styrelsen och kansliet.

Gruppen är öppen för alla och har för närvarande 124 medlemmar. Alla medlemmar i gruppen kan dela och skriva inlägg. Här kan du till exempel få information om digitala möten att delta i, länkar och information om olika ämnen som rör personer med funktionsnedsättning, med mera.

Gilla och följ både sidan och gruppen!

Nollåttan 2021

(med reservation för ändringar)

Utgivning Manusstopp

Nr 2 mars V 11 26 feb

Nr 3 april V 16 1 april

Sommarblad

juni V 22 8 maj

Nr 4 sept V 37 27 aug

Nr 5 okt V 42 1 sept

Nr 6 dec V 49 19 nov

Nästa nummer

Nollåttan nr 2/2021 kommer att ha tema hemtjänst.

När fråga ställdes i avdelningens facebookgrupp (DHR Stockholm avdelningen) om vad man vill läsa om i Nollåttan så nämns hemtjänsten. Och detta var också ett ämne som diskuterades hett vid distriktets digitala möte i september förra året.

Så nu vill vi be dig att inkomma med ris och ros gällande hemtjänsten och framför allt, hur du skulle vilja att den fungerade om du fick bestämma.

Lämna dina tankar och idéer till kansliet på info@dhrs.se eller till DHR, Hammarby Fabriksväg 23, 120 30 Stockholm, senast den 26 februari.

Gäller även tankar som inte rör hemtjänsten! _____

Innehåll

- 2 Kalendarium
- 3 Ledare
- 5 Årsmöte 2021 Stockholmsavdelningen
- 6 Nya lagar
- 7 Nya avgifter
- 9 Församlingar
- 10 Frågor och svar politiker
- 13 Fritt val hjälpmedel
- 14 Historik hjälpmedel
- 16 Uttalande Stockholms läns distrikt
- 20 Söder om söder
- 21 Rapport årsmöte Stockholms län
- 22 Korsord
- 23 Spara ledsagartid
- 24 Kobrastativet
- 25 Covid19
- 28 Medlemsanmälan

Manusstopp nr 2/2021 är 26/2
Utgivning mars V 11

Kontaktuppgifter

DHR Stockholmsavdelningen

Hammarby Fabriksväg 23 120 30 Stockholm

Hemsida: dhrs.se

E-post: info@dhrs.se

Bankgiro: 710-9333

Ordförande: Nisse Duwähl

Tfn: 073-981 99 34

E-post: nisse.duwahl@dhrs.se

KansliKanslichef: Sebastian Nikula

Tfn: 073-981 99 54

E-post: sebastian.nikula@dhrs.se

Administratör: Gudrun Dahlgren

Tfn: 08 – 564 826 50

(månd–torsd Kl. 09.00 – 13.30)

E-post: gudrun.dahlgren@dhrs.se

Ekonomi: Henric Stenström

Tfn: 070-258 78 94

E-post: henric.stenstrom@dhrs.se

Styrelsen

Nils Duwähl, ordförande

Magnus Lindmark, vice ordf, kassaförvalt.

Marita Innergård, ledamot

Amir Amirrazi, information, sektionsråds-ansvarig

Ulla Kjellvinger, resor och evenemang

E-post: fornamn.efternamn@dhrs.se

Ansvarig utgivare: Sebastian Nikula

Redaktionsutskott

Lena Haglöf, Louise Lindström

Madeleine Palmgren, tekniskt behjälplig

Kansliet

E-post: info@dhrs.se

Marknad & Annons: Kansliet

Tryck: Bergs Grafiska

Bilder: DHR och Zakett

Nollåttan ges även ut som taltidning och finns att läsa på dhrs.se.

Nollåttan är ett fristående organ.

Ledaren

Nytt år med nytt hopp!

Jag hoppas verkligen att 2021 ska bli ett ljusare år än 2020 och kanske vi kan se ljuset i den mörka tunneln som vi har färdats i nästan ett år nu.

Förutom att många av oss i stort sett har levt isolerade på grund av Covid-19 så levererade Region Stockholm ett beslut i och med budgeten att det skulle införas nya och olika avgifter för hjälpmedel från och med 1/1 2021. Som exempel kan nämnas att en eldriven rullstol kommer att kosta 500 kronor per år. Samtidigt så försvinner en del hjälpmedel som regionen haft i sortimentet. Dessa kommer att bli ett egenansvar och som jag förstår det så ska den enskilde nu själv bekosta t.ex. duschpall utan armstöd och ytterligare cirka 25 andra hjälpmedel. Regionen hänvisar till att de här hjälpmedlen finns på den så kallade marknaden.

Förra gången som det gjordes församlingar och det hänvisades till marknaden var när de så kallade enkla hjälpmedlen försvann som till exempel vinklade hårborstar med förlängt skaft. En hel del av dem har ju mer eller mindre tyvärr försvunnit eftersom efterfrågan sjönk så att de inte längre var lönsamma att tillverka. Visst har det kommit liknande produkter men inte sådana som går att anpassa efter individens behov.

En sak har jag lärt mig att införs det en avgift så kommer den aldrig att tas bort utan den kommer istället att öka med tiden. Vad detta kommer att kosta att administrera för regionen vet jag inte men skulle tro att de kommer att lägga till en faktureringsavgift till oss som använder de hjälpmedel som är avgiftsbelagda.

Detta är inte först gången som det har varit förslag på att införa avgift på en eldriven rullstol men då drogs det tillbaka men, nu i dessa tider så väljer politikerna att införa avgifterna. Varför kan man ju fråga sig. Jag har dock inget svar på det men någon annan kanske sitter inne med svaret så skriv gärna ett par rader om det till Nollåttan.

Nu har snön kommit vilket det gör nästan varje år och trafikborgarådet Daniel Helldén lovade förra året att så fort snön kom så skulle snöröjningen fungera perfekt.

Fortsättning på sidan 4

Nu när jag skriver detta som är den 18 januari 2021 så har jag i stort sett varit isolerad i över en vecka. Så Helldéns löften ger jag inte ett dugg för.

Förutom pandemin som pågår och som isolerar en så hjälper stans bristfälliga snöröjning också till. Det kanske är stans sätt att önska ett gott nytt år, vad vet jag.

Nisse Duwähl
ordförande

FOTO LOUISE LINDSTRÖM

DHR Stockholmsavdelningens årsmöte 2021

DHR Stockholmsavdelningens årsmöte 2020 och 2021

4 Avdelningsstyrelsen har tillsammans med avdelningens revisorer, valberedning samt ordförande för sektionerna Västerort samt Söder om söder tagit ett beslut om att genomföra ett fysiskt demokratiskt årsmöte som samtliga DHR Stockholmsavdelningens medlemmar ges förutsättningar för att kunna delta i och som förhoppningsvis kan hållas den 30/6 2021 klockan 13.00-16.00 i Bagarmossens folkets hus.

DHR Stockholmsavdelningen kommer att hålla årsmöten den 30/6 2021 för 2019 och 2020 verksamhet efter att vi fått information om dispens från förbundet när det gäller rekommendationer gällande DHR avdelningar och distrikts/regioners årsmöten 2021 i brev daterat 21/12 2020.

Dispensen sträcker sig till den 15/7 2021.

DHR Stockholmsavdelningens styrelse

Fler informationsvägar

Du som vill ha information från Stockholmsavdelningen och Stockholms läns distrikt via e-post – anmäl din e-postadress till förbundets medlemsregister: medlem@dhr.se

Nollåttan

Sedan gammalt är Nollåttan ett fristående organ som avdelningsstyrelsen beslutar om när det gäller ekonomin.

Innehållsmässigt har styrelsen ingenting med det att göra.

Ansvarig utgivare har i uppdrag att se till att innehållet inte strider mot lagstiftningen och inte är kränkande. Vi ska inte ändra principen för Nollåttan.

Hej allihop, kära medlemmar i avdelningen och God fortsättning på 2021!

Det känns lite konstigt och udda att ropa ut Hej allihop i dessa tider. Men, det har väl aldrig varit mer befogat i tider som dessa få skrika ut det vi alla kanske känner nu ...

Vi vill träffas igen!!! Vi vill ha våra möten, caféer, seminarier resor med mera tillbaka.

På grund av Corona så har vi alla fått stå tillbaka från våra engagemang som till exempel möten, gympa, ja allt som vi brukade göra innan Covid-19 anfölloss på bred front.

Vi, DHR Stockholmsavdelningen, har sedan ett tag tillbaka börjat att ringa runt till medlemmarna i DHR för att dels tala om att vi finns kvar för Dig, dels faktiskt bara prata runt å strunt vilket har visat sig mycket uppskattat. Vi vill ju med dessa samtal bryta den isolering som många av oss känner nu.

Vi känner att samtalen med medlemmarna har varit mycket uppskattade och vi fortsätter med rundringningen.

Ni som vill kan väl uppdatera oss på tele-

fonnummer samt mail adresser med mera. Detta gör ni lättast via förbundets medlem-service. Mejla medlem@[dhr.se](mailto:mem@dhr.se).

Ring 08-685 80 20. Telefontiderna är måndag klockan 10 - 12, tisdag klockan 13 - 15 och onsdag klockan 10 - 12.

Saknar du att prata med andra?

Avdelningen erbjuder alla medlemmar att skapa telefonstunder tillsammans. Det kan bli som ett medlemsmöte per telefon, det kan också vara snack om väder och vind. Ni som deltar väljer helt fritt vad ni vill prata med varandra om.

Hur gör jag?

Det finns två alternativ

1. Du ringer till kansliet 08 – 564 826 50 och meddelar vilka ni är som vill snacka i telefon och när ni vill göra det. Ni kan max vara 15 stycken
2. Du ringer till kansliet, samma telefonnummer som ovan, och berättar att du skulle vilja prata med andra i telefon. Så försöker kansliet att sammanföra dig med andra som också vill prata bort en stund.

Varma hälsningar från
DHR Stockholmsavdelningen

5

DHR arbetar rättighetspolitiskt med utgångspunkt från FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

ARTIKEL 20 LIKA MÖJLIGHETER TILL PERSONLIG RÖRLIGHET

Artikeln säger bland annat att staterna ska se till att alla ska kunna röra sig så mycket som möjligt på det sätt som de kan och vill.

Det ska finnas bra hjälpmedel och stöd och service, till ett pris som personerna kan betala.

Några lagar som berör hjälpmedel

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)

Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) är en så kallad ramlag som dels reglerar landstingens/regionernas och kommunernas ansvar för den allmänna hälso- och sjukvården, dels ställer allmänna krav vad gäller hälso- och sjukvård. I denna lag regleras även landstingens och kommunernas ansvar för att tillhandahålla hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning.

Målet för hälso- och sjukvården är enligt SL en god hälsa och vård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet, självbestämmande och integritet. Den som har störst behov ska ges företräde och hälso- och sjukvården ska bedrivas så att den uppfyller kravet på god vård. Hälso- och sjukvården ska också arbeta för att förebygga ohälsa.

Patientlag (2014:821)

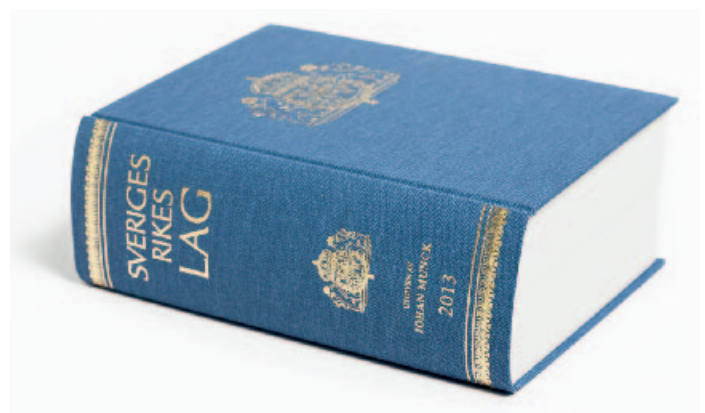
Syftet med Patientlagen är att inom hälso- och sjukvårdsverksamhet stärka och tydliggöra patientens ställning samt att främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet. Enligt Patientlagen ska patienter få information om de hjälpmedel som finns för personer med funktionsnedsättning. När det finns olika hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning tillgängliga ska patienten ges möjlighet att välja det alternativ som han eller hon föredrar. Patienten ska få det valda hjälpmedlet, om det med hänsyn till hans eller hennes behov och till kostnaderna för hjälpmedlet, framstår som befogat.

Patientsäkerhetslag (2010:659)

Lagens syfte är att främja patientsäkerheten inom hälso- och sjukvården och den reglerar hur vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten. Enligt lagen ska patienten ges individuellt anpassad information om de hjälpmedel som finns för personer med funktionsnedsättning. Patienten ska också ges möjlighet att välja hjälpmedel om det finns olika hjälpmedel som uppfyller patientens behov.

Lagen om medicintekniska produkter (1993:584)

De flesta hjälpmedel som förskrivs inom hälso- och sjukvården är medicintekniska produkter i lagens namn och omfattas därmed av lagen om medicintekniska produkter. Denna lag är en produktsäkerhetslag som syftar till att förebygga olyckor och tillbud och den definierar vad som menas med medicintekniska produkter. Enligt det medicintekniska direktivet innebär en CE-märkning att tillverkaren ansvarar för att produkten är säker att använda inom angivet användningsområde under förutsättning att bruksanvisning och skötsel-föreskrifter följs.

Nya avgifter för hjälpmedel

Den 4 september 2020 lämnade Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i region Stockholm ett underlag till Hälso- och sjukvårdsnämnden för beslut om åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen inom hjälpmedelsområdet. Bakgrunden sägs vara att Region Stockholm de kommande åren står inför stora ekonomiska utmaningar. Beslut fattades av Hälso- och sjukvårdsnämnden den 24 september i enlighet med förslaget.

Egenansvar

I beslutsunderlaget föreslås att vissa hjälpmedel övergår från hälso- och sjukvårdens ansvar till egenansvar (tidigare egenvård) såsom

Hjälpmedel som generellt inte kräver utprovning av hälso- och sjukvårdspersonal.

Hjälpmedel som inte behöver följas upp efter förskrivning.

Hjälpmedel som inte utgör någon risk för skada eller tillbud.

Hjälpmedel som saknar CE-märkning enligt det medicintekniska direktivet.

Hjälpmedel som finns tillgängliga på den allmänna marknaden (med det menas även webbutiker).

El-rullstol

För eldriven rullstol föreslås avgift 500 kronor per år.

Ortopedtekniska inlägg/fotbäddar

Jämförbart med att regionen har avgift på skor föreslås införande av en avgift för inlägg i skor. Inlägg/fotbäddar kan vara både en konsumentprodukt och en medicinteknisk produkt. Dessa kan förskrivas vid varaktiga behov av korrigerande/kompensation vid felställningar i fotens leder eller för att åstadkomma tryckavlastning vid risk för sår. Vid vanligt förekommande fotproblem som t ex hallux valgus, hälsporre och plattfotet är inlägg/fotbäddar egenansvar. För inlägg/fotbäddar, som är hälso- och sjukvårdens ansvar, införs en avgift på 150 kronor per prefabricerat inlägg samt 300 kronor per specialanpassat inlägg. Inlägg/fotbäddar för barn under 18 år samt inlägg/fotbäddar som förskrivas vid behandling av sår föreslås undantas från avgiften.

Arm- och bentränare

Användning av arm- och bentränare gränsar till träning och är egenansvar, men för de hjälpmedelsanvändare som har behov av träning i hemmet kan arm- och bentränare förskrivas. För dessa föreslås en månatlig avgift på 100 kronor tas ut per arm- och bentränare. Barn under 18 år föreslås undantas från avgiften.

Högekostnadsskydd för hjälpmedel

Region Stockholm har ett högekostnadsskydd för tekniska hjälpmedel på 2000 kronor per 12-månadersperiod. Detta föreslås att tas bort.

I förslaget skriver man "Då det inte finns ett digitalt högekostnadsskydd för hjälpmedel ansvarar hjälpmedelsanvändaren för att kortet stämplas vid betalning av hjälpmedelsavgifter och att ett frikort lämnas ut när summan på 2 000 kr är uppnådd.

Få hjälpmedelsanvändare kommer upp till frikortsnivå då endast några hjälpmedel är belagda med avgift idag. Vid införande av ytterligare hjälpmedelsavgifter kommer det att krävas ett införande av ett digitalt högekostnadsskydd för hanteringen, vilket kan vara en komplicerad teknisk lösning. Utifrån detta förslag till beslut kommer cirka 8 % av hjälpmedelsanvändarna ha mer än ett avgiftsbelagt hjälpmedel förskrivet, men trots detta kommer inte alla upp till frikortsnivå."

Konsekvensanalyser

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Beslutet att införa hjälpmedelsavgifter kan få konsekvenser för jämställd och jämlik vård om hjälpmedelsanvändare med begränsade ekonomiska möjligheter väljer att lämna tillbaka hjälpmedel eller avstå från förskrivning av hjälpmedel trots att behov finns.

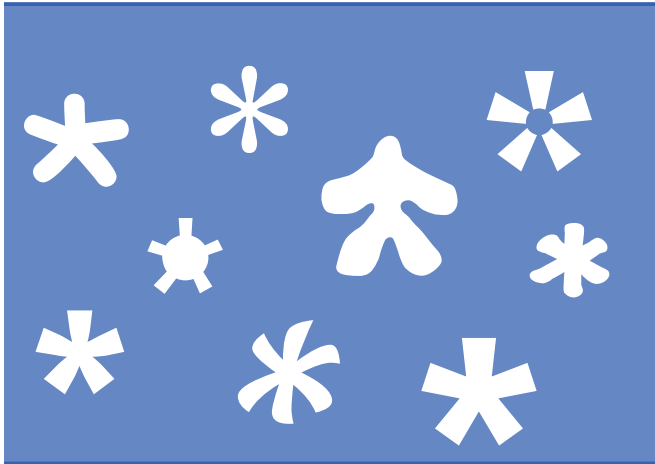
Miljökonsekvenser

Beslutet förväntas inte medföra några förändringar avseende miljökonsekvenser.

Administrativa konsekvenser

Beslutet förväntas sammantaget ge minskad administration, men de föreslagna hjälpmedelsavgifterna kan medföra ökad administration för de hjälpmedelsverksamheter som ska hantera dessa.

Tänk att det inte finns 2
snöflingor som är lika !!!
Du kan själv klippa olika
flingor av vitt, färgat eller
tidskrifts-papper och få en
fin fönsterdekoration !
Louise

Fri rörlighet, full delaktighet och liv på lika villkor förutsätter fungerande hjälpmedel som kompenserar nedsatt rörelseförmåga

DHR tycker (mer att läsa finns på DHR:s hemsida dhr.se)

- att teknik, kunskap och innovation på hjälpmedelsområdet ska utvecklas – liksom kunskapen och kompetensen hos förskrivarna,**
- att hjälpmedel ska finansieras av samhället och inte bli en kostnad för individen,**
- att en rättighetslag ska garantera hjälpmedel efter behov,**
- att besluten ska kunna överklagas.**

På DHR:s hemsida, dhr.se hittar du även ett faktablad som beskriver vad som är bra att tänka på när du behöver hjälpmedel.

Kom ihåg - det är du som är expert på dina behov.

Förskrivaren ska vara expert på att hitta rätt hjälpmedel åt dig.

Införandet av abonnemangsavgifter på elrullstolar, borttagandet av högkostnadsskyddet och en minskning av förskrivningsbara hjälpmedel är tre aspekter av försämringar som, tyvärr, har blivit verklighet för oss i stockholmsregionen, 2021

Region Stockholm har, enligt lag, ett avtal angående samråd med funktionshinderrörelsen. Detta innebär att DHR Stockholms läns distrikt kallas till möten med bland andra Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, dess presidium och referensgrupper.

Yvonne Björkman, en av dem som representerar DHR i samrådet och i två av referensgrupperna, habilitering och hjälpmedel, berättar att distriktet fick en kallelse till möte den 29 maj med Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Vid mötet presenterades ett tjänstemannaförslag om nya och högre avgifter för hjälpmedel samt slopande av högkostnadsskyddet. Förslaget var godkänt av sjukvårdsdirektören Björn Eriksson.

Argumentet var att kostnadsutvecklingen måste dämpas. De förändringar som föreslås skulle innebära en besparing på ca 64 miljoner kronor vilket är ca tre procent av den totala hjälpmedelsbudgeten. Ett annat argument var höga kostnader för pandemin, kostnader som vi vet ersätts av staten.

Hur har ni försökt att påverka beslutet?

Yvonne Björkman: Distriktet har på flera sätt framfört kritik och försökt påverka i frågan i samverkan med andra funktionsrättsorganisationer. Organisationer vi samarbetat med i hjälpmedelsfrågan är bland andra Funktionsrätt Stockholms län och SRF Stockholm Gotland.

Yvonne fortsätter, när vi fick denna information så protesterade vi och DHR tog initiativ till en gemensam skrivelse till Hälso- och sjukvårdsnämnden. Utöver detta har vi medverkat på möten med regionens politiker för att visa vilka konsekvenser abonnemangsavgifter, borttagande av högkostnadsskydd och en minskning av förskrivningsbara hjälpmedel har för våra medlemmar. Vi har lyft fram är bland annat ekonomiska konsekvenser för den enskilde och att vi därutöver ser att det finns en risk att personer som är i behov av ett hjälpmedel

faktiskt väljer bort det, för att hen helt enkelt inte har råd - med de extrakostnader som dessa försämringar innebär.

Andra direkta konsekvenser som vi kan se är att möjlighet till ett självständigt och självbestämt liv minskar och därmed också möjligheten till fri rörlighet och ett friskare liv. Detta därför att hjälpmedlet är en av de förutsättningar som behövs för ett aktivt, socialt, friskare och ett självbestämt liv. Utan en helhetssyn på hälsa där hjälpmedelstillgången ingår kommer det påverka folkhälsan bland de grupper vi företräder.

DHR Stockholms läns distrikt har träffat politiker från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet fört samtal i frågan och det lär fortsätta. Vi vet att de motsatte sig förslaget i regionfullmäktige. Men den 24 september röstade den blå-gröna majoritet i Hälso- och sjukvårdsnämnden genom förslaget som ytterligare försvårar för personer med behov av hjälpmedel.

För den medlem som vill veta mer om partiernas olika ståndpunkter i frågan kan Sari Nykvist ombudsman på distriktet kontaktas.

Enligt beslut den 24 september 2020 i region Stockholms Hälso- och sjukvårdsnämnd har nya och högre avgifter för hjälpmedel införts. Avgifter som personer utan funktionsnedsättning aldrig ens behöver tänka på.

Vi ställde fyra frågor till den politiska majoriteten (C, KD, L, M och MP) i region Stockholm:.

De valde att lämna ett gemensam svar

1. Hur överensstämmer dessa beslut med FN-konventionen för personer med funktionsnedsättning och den nationella funktionshinderpolitiken som ytterst handlar om att uppnå jämlikhet i levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättningar?

Svar:

Det är fullt förståeligt att beslutet väcker oro. Men det är viktigt att komma ihåg att det som har ändrats är att vissa hjälpmedel har övergått till egenansvar eller införts en avgift på. Stockholm har varit generöst med hjälpmedel och med detta beslut hamnar Stockholm på samma nivå som de flesta andra regioner. Vi har inte tagit bort möjligheten att inhandla på eget håll eller att få resterande hjälpmedel förskrivna. Vår uppfattning gällande denna lagstiftning och den nämnda konventionen är att vi inte bryter mot dessa.

2. På vilket sätt tror ni att dessa beslut påverkar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv och delta i samhället? Hur ser er konsekvensanalys ut?

Svar:

Hjälpmedel är en viktig del av regionens hälso- och sjukvårdsansvar. För 2019 uppgick budgeten för hjälpmedel till ca 2 213 000 kronor. Under arbetets gång har de föreslagna förändringarna analyser-

ats avseende konsekvenser. De flesta av de hjälpmedel som föreslås övergå till egenansvar finns i ett hem och går att införskaffa i öppna handeln. Det kan också vara hjälpmedel som inte är CE-märkta enligt de medicintekniska direktivet. Vissa hjälpmedel är endast förskrivningsbara för barn, dessa hjälpmedel övergick till egenansvar för vuxna enligt ett beslut 2003.

Effekten av besluten för enskilda individer och patienter måste givetvis stå i proportion till den besparing som regionen kan förväntas göra. När förvaltningen lämnar besparingsförslag inom området beaktas *"Riktlinjer för hjälpmedelsförskrivning i Region Stockholm"*.

Hjälpmedel som generellt inte kräver en utprovning av hälso- och sjukvårdspersonal. Hjälpmedel som inte behöver följas upp efter förskrivning.

Hjälpmedel som saknar CE-märkning enligt det medicintekniska direktivet.

Hjälpmedel som finns tillgängliga på den allmänna marknaden (med det menas även webbutiker).

Till detta ska läggas att alla politiska beslut ska följas upp, utvärderas och också kunna vara föremål för omprövning. Det gäller även detta beslut.

3. Om man inte har ekonomiska möjligheter att bekosta de hjälpmedel man har behov av. Hur ser ni då på risken

att bristen/avsaknaden av hjälpmedel ökar behovet av hemtjänst, färdtjänst eller annan samhällsservice?

Svar:

Vi har förståelse för att beslutet väcker oro och reaktioner hos många hjälpmedelsanvändare. Hjälpmedelsförskrivningen är en viktig del i regionens hälso- och sjukvårdsansvar och helt avgörande för människors livskvalitet och delaktighet i samhället. Regionen har även en skyldighet att erbjuda den enskilde habilitering och rehabilitering, inom vilket hjälpmedel kan vara en integrerad del. Hälso- och sjukvården ska vara jämlik och jämställd och ingen patient ska behöva avstå från förskrivning av hjälpmedel trots att behov finns. Beslutet kommer att följas upp avseende konsekvenser.

När hjälpmedel övergår till egenansvar medför det att brukaren får bekosta hjälpmedel som tidigare kunde förskrivas av regionen. Många av dessa hjälpmedel finns tillgängliga som konsumentprodukter i olika prisklasser i allmän handel. Flera andra regioner har såväl egenansvar på enkla hjälpmedel samt hjälpmedelsavgifter på elrullstolar och inlägg/fofbäddar.

4. Om man av ekonomiska skäl avstår t.ex. en el-rullstol. Hur tror ni detta påverkar t.ex. hemtjänsten och/eller ledsagarens arbetsmiljö?

Svar:

Beslutet kommer att följas upp och analyseras för att säkerställa att målet om en jämställd och jämlik hälso- och sjukvård uppnås. Ingen patient ska behöva avstå från förskrivning av hjälpmedel. Har man svårigheter att betala Regionens avgifter kan man. Precis som med andra nödvändiga kostnader, få hjälp med detta. I första hand ansöker man om ekonomiskt bistånd hos sin hemkommun via socialtjänsten.

Vi frågade oppositionen (S och V) hur de såg på Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut och hur deras egen konsekvensanalys ser ut. Här är svaren:

Vänsterpartiet motsätter sig dom nya och högre avgifterna på hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning. Beslutet om att införa avgifterna är enbart rena besparingar och vi ser tyvärr hur den blågröna koalitionen som styr i Region Stockholm konsekvent riktar sina besparingar mot dom grupper som ofta har dom största behoven.

Vi anser att avgiftshöjningarna och borttagande av högkostnadsskyddet inte innebär några besparingar utan att kostnaderna istället vältras över på individer som ofta redan har det ansträngt ekonomiskt. Detta riskerar leda till sämre delaktighet i samhället, större frustration och utsatthet. Vi menar också att det underlag vi sett inför beslutet är gravt bristfälligt. Dels är avsaknaden av en tydlig konsekvensanalys det mest alarmerande. Man går enbart in och "skär i kostnader" och bryr sig inte om effekterna. Sedan innehåller beslutsförslaget också märkliga påståendet om att individer med hjälpmedel skulle bli bättre på att returnera dom ifall dom var förlagda med avgifter.

Vi anser att regionen idag skulle behöva förbättra möjligheterna att kunna lämna tillbaka hjälpmedel eftersom detta är mycket svårt idag. Likaså att göra högkostnadsskyddet digitalt. Med detta beslut straffas istället människorna med behov av hjälpmedel därför att regionen själv inte kunnat möjliggöra en effektivare process kring återlämning. Det är fullständigt orimligt. Vi kommer i våra budgetförslag och initiativ framöver ständigt jobba för att dessa avgifter omgående tas bort.

Jonas Lindberg, pressekreterare

Socialdemokraterna svarar:

Förändringen innebär stora försämringar. I grunden handlar det om att personer med funktionsnedsättningar tvingas betala för att vara en del av samhället. Nedskärningarna drabbar särskilt de med störst behov, eftersom högkostnadsskyddet försvinner. Att

dessutom skära ner på barns hjälpmedel drabbar barnfamiljer som redan idag har det svårt att få ekonomin att gå runt.

Vi hade velat behålla stödet för fler hjälpmedel och infört ett förbättrat högkostnadsskydd. Om skyddet inte används idag behöver det utvecklas så

att fler får tillgång till det. Därför har vi lagt fram förslag om att införa ett nytt högkostnadsskydd. Istället för att skära ner på hjälpmedel hade vi sparat pengar genom färre konsulter och mindre hyrpersonal i vården.

Victor Harju,
regionpolitiker

KRÖNIKA

För ett tag sedan... var det två veckor? Eller kan det ha varit två månader sedan? Jag minns inte riktigt. Tiden går så fort och dagarna flyter ihop. Då dök det i alla fall upp en enkät på Facebook. Det stod ungefär: "Tycker du att FN-konventionen för personer med funktionsnedsättning ska bli lag?" Alternativen som fanns att kryssa i var "ja", "nej" eller "vet ej".

Jag minns faktiskt inte om jag kryssade i något alternativ eller om jag bara scrollade vidare. Det jag minns är tanken: "Oj här har vi ett hett ämne där många i förbundet vill att man ska svara ja", men ska jag vara helt ärlig så var min känsla mera "vet ej".

Självklart är det lätt att säga att konventionen ska bli lag, men om den blir det så förbinder vi oss också att leva upp till den, vilket kostar pengar och kräver resurser liksom mycket annat i vårt samhälle gör. Många behöver olika former av stöd och insatser, inte bara vi med funktionsvariationer.

Jag undrar om tanken på välfärden och att allting ska fixas på politisk väg verkligen är hållbar. Har vi kanske vant oss lite vid offerrollen och att kunna ta saker för givet? Har välfärdstanken på ett sätt gjort oss bekväma och oförmögna att ta hand om oss själva se andra möjligheter?

I rörelsen talas det ofta om vikten av att skapa attitydförändringar. Då har jag en fråga: gör vi det bäst genom en lagstiftning eller genom att förändra våra tankebanor?

Många är rädda att välfärden ska krackelera och visst kan jag också känna den oron. Samtidigt tror jag kanske att välfärdsstatens fall är oundvikligt och att någonting nytt skulle kunna födas om vi bara vågar släppa rädslor och låta nya tankesätt inta våra sinnen.

Jag har inga självklara svar på hur ett alternativ skulle kunna se ut, men välkomnar en konstruktiv debatt i den här frågan.

Emelie Utas

Fritt val av hjälpmedel

Du som bor i Stockholms län omfattas av det som kallas **fritt val av hjälpmedel**. Det innebär att du har möjlighet att välja det hjälpmedel du själv vill ha efter en så kallad "behovs-bedömning". Fritt val innebär att du får en rekvisition på en viss summa pengar för att t.ex. välja vilken rullator du vill ha. Med dessa pengar kan du sedan själv köpa hjälpmedel

genom att ta med rekvisitionen till en hjälpmedelsbutik där du väljer hjälpmedel ur butikens sortiment. Du lämna rekvisitionen till butiken och betalar eventuell mellanskillnad med egna pengar. Butiken måste vara registrerad hos Region Stockholm för att kunna lösa in rekvisitionen.

Hjälpmedel Stockholm

Hjälpmedel Stockholm är en hjälpmedelsverksamhet för personer i södra delen av Stockholms län.

Telefon:- 123 476 00

Telefontid: måndag - fredag kl. 8.00-16.30

Fakturor ändag - fredag kl. 10-11 samt kl. 13-14.

E-post: hjalpmedelstockholm.slso@sll.se

Fax:- 123 498 03

Besöksadress Bergtallsvägen 10, Älvsjö

Postadress: Hjälpmedel Stockholm, Box 139, 125 23 Älvsjö

Hemsida: hjalpmedelstockholm.se

Vid bedömning av fritt val av hjälpmedel tas hänsyn till behovets varaktighet.

Ordinarie regelverk gäller vid förskrivning av fritt val av hjälpmedel.

Du äger ditt hjälpmedel

Du köper hjälpmedlet själv och äger det.

Du ansvarar för ditt hjälpmedel

Du ansvarar själv för service och reparationer. Det finns fabriksgarantier på hjälpmedel som butiken säljer. Fråga vad som gäller, om service ingår med mera. Kostnader för eventuell service och reparationer för de mer avancerade produkterna täcks av Regionen genom ett så kallat servicekonto. Mer att läsa finns på frittval.nu

Enligt *Yvonne Björkman*, DHR Stockholms läns distrikt, så används Fritt val av hjälpmedel i första hand till hörapparater, en del rullatorer, duschpallar, kryckkäpp, uppresningsbälte med mera. Fritt val är något som DHR ställt sig negativ till. Det finns risk att de pengar man får inte räcker till de reparationer man kan komma att behöva för sitt hjälpmedel. Det finns exempel på personer som behövt reparera sitt hjälpmedel och att pengarna inte räckt. Det kan också vara svårt att få sitt hjälpmedel avskrivet så att man kan få ett nytt. Detta bidrar till att det är få som inte väljer fritt val.

Sodexo hjälpmedelsservice

Telefon: 08 – 578 852 00

Fax: 013 – 27 78 05

Öppettider i reception och butik

Vardagar 08.00 – 16.30

Besöksadress: Odlingsgatan 11 E, Sundbyberg

Postadress: 174 88 Sundbyberg

Hemsida: sodexohjalpmedelsservice.se

Mail: info.hjalpmedelsservice.se@sodexo.com

Historik om Handikappinstitutet – Hjälpmedelsinstitutet 1911 – 2017

Institutets uppdrag har bland annat varit att verka för utveckling av bra och säkra hjälpmedel samt en bra hjälpmedelsverksamhet i hela landet. (Mer att läsa finns på mfd.se)
Mer än hundra års arbete med nationell hjälpmedelsverksamhet var till ända när regeringen beslutade att Hjälpmedelsinstitutet skulle avvecklas den 1 maj 2014. Ansvaret ligger idag på Myndigheten för delaktighet (MFD)

1911 inrättas Hjälpmedelsinstitutet. Det är då som landets första professor i ortopedi, Patrik Haglund, bildar Svenska Vanförestälternas Centralkommitté, SVCK, tillsammans med rektorn vid Göteborgs vanförestanstalt, Alice Bonthron.

Kommittén ska vara ett samarbetsorgan mellan de vanförestalter som finns på olika håll i landet. Centralkommittén får omedelbart mycket att göra. En polioepidemi bryter ut och många får funktionsnedsättningar. SVCK anställer kuratorer till vanförestalterna och ordnar hantverkutbildningar. Till det behövs pengar. Selma Lagerlöf deltar i en kampanj för att få människor att skänka pengar och August Strindberg bidrar med femtusen kronor.

14

1950-talet inrättar kommittén en verkstad för att anpassa bilar. Man skaffar en särskild instruktionsbil för körundervisning. Tekniskahjälpmedel är en viktig del av verksamheten. En uppgift är att prova de komplicerade och dyra hjälpmedlen i Socialstyrelsens hjälpmedelsförteckning. Institutet ordnar också utbildningar för ortopedtekniker och bandagister.

1970-talet nu tas det många steg framåt i Sveriges välfärdspolitik. Socialstyrelsen bildar ett hjälpmedelsråd, som vill initiera och stimulera tillverkning av hjälpmedel som inte skulle utvecklas under vanliga marknadsvillkor eftersom de inte är lönsamma.

1976 övertar landstingen kostnadsansvaret för hjälpmedelsförsörjningen från staten. Handikappinstitutet blir samhällets centrala organ för hjälpmedelsfrågor.

1978 får Handikappinstitutet i uppgift att ge ut hjälpmedelsförteckningen som Socialstyrelsen och därefter Landstingsförbundet har haft ansvar för. I förteckningen ger man ordinationsanvisningar och rekommenderar hjälpmedel så institutet får nu en stark ställning när det gäller landets hjälpmedelspolicy.

1991 Hjälpmedelsförteckningen ersätts av Förteckning över Bra hjälpmedel.

1997 skriver Handikappinstitutet på uppdrag av regeringen "IT för funktionshindrade och äldre. Förslag till handlingsprogram för åren 1998–2002". Regeringen gillar förslagen och anslår 60 miljoner kronor till ett stort program för utveckling, utbildning och information. Institutet avvecklar sin verksamhet med att anpassa bilar.

1999 Den 1 januari blir Handikappinstitutet Hjälpmedelsinstitutet. Svenska kommunförbundet blir huvudman tillsammans med staten och Landstingsförbundet.

2006 avvecklas de centrala ramavtalsupphandlingarna för sjukvårdshuvudmännens räkning successivt. Förändringen sker därför att sjukvårdshuvudmännen alltmer gör egna upphandlingar och att reglerna för upphandling av ramavtal är på väg att förändras.

2007 ger regeringen institutet i uppdrag att samordna utvecklingsprogrammen "Teknik för Äldre" och "Fritt val av hjälpmedel". En stor del av Hjälpmedelsinstitutets verksamhet kommer hädanefter att präglas av uppdrag från regeringen.

2008 ratificerar Sverige FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Rätten till hjälpmedel lyfts fram i konventionen.

2011 Hjälpmedelsinstitutet provning av rullstolar, hygienhjälpmedel och inkontinenshjälpmedel upphör. SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut övertar provningsutrustningen.

2012 gör Regeringskansliet bedömningen att det inte längre är juridiskt hållbart att lägga uppdrag på Hjälpmedelsinstitutet med hänsyn till lagen om offentlig upphandling.

2014 – 2017 avvecklas Hjälpmedelsinstitutet (Källa: MFD:s hemsida)

Att vara döv, nyskadad och nyinflyttad och inte känna till bestämmelserna i Stockholm

Synpunkter på att behöva hjälpmedel och vara relativt nyinflyttad, nyskadad samt ha flera funktionsnedsättningar.

I samband med en flytt till Stockholm råkade jag ut för en stroke, som drabbade höger arm och ben. Sedan tidigare är jag amputerad på vänster ben samt vuxendöv (läser på läpparna, kan ej teckenspråk). Mina tidigare funktionsnedsättningar har aldrig varit några större problem.

Nu möttes och möts av en djungel av vart man ska vända sig för att bland annat få hjälpmedel, vilket i hög grad försvårades av att installationen av mina hörselhjälpmedel till telefonen inte fungerade. I stället fick jag söka mig fram på nätet och maila eller SMS:a olika organ. Ofta tog och tar det lång tid (flera dagar) innan man får svar. Jag möttes också av en mycket splittrad organisation.

1. Stroken.

Efter stroke är jag beroende av rullstol. Fick en "sjukhusrullstol" som lån på rehab. Efter mycket letande på internet och förfrågningar fick jag höra talas om Hjälpmedel Syd och fick av dem så småningom en egen rullstol.

Jag fick även en nervskada i höger arm

och behöver stödbandage. Det hjälpmedlet hittade jag slutligen i en affär via tips från hemtjänsten.

2. Benprotes

Min gamla protes var utsliten. Återigen fick jag leta mig fram på nätet. Fann slutligen en ortopedverkstad vid Huddinge sjukhus, som efter ett antal utprovningar fixade ny protes. För att lära mig gå med den nya protes/hjälpmedlet bör man träna på en Gåskola några gånger/vecka. Den ligger i Bergshamra - flera mil från Huddinge. Fick en plats, men är inställt nu på grund av pandemin.

3. Hörseltekniska hjälpmedel

Återigen många sökningar på nätet för att få hjälpmedel. Blev hänvisad än hit och än dit. Lyckades slutligen få kännedom om KomSyn, som har hand om hjälpmedel för syn- och hörselskadade. De har nu installerat blinkande ringsignaler med mera och hörapparat på ena örat får jag på Huddinge sjukhus och för det andra örat på Rosenlunds sjukhus.

4. Personal, helhetssyn

Personalen från de olika yrkeskategorierna är oftast kunniga och har bra bemötande. Däremot så saknas en helhetssyn på våra hjälpmedel och samordningen brister. Professionen ser "bara sin kroppsdel", vilket gör att den hjälp vi får blir splittrad och hjälpmedelsverksamheten tycks vara mycket utspridd.

Barbro Gregorson

INSÄNDARE

Jag har en obotlig muskelsjukdom, är förklarad i mina ben och mina armar, när det gäller hjälpmedel har jag fått allt jag behöver, och lite till. Min diagnos går inte att bota, men jag är jätteglad och nöjd för omsorgen jag får av min kommun,

Haninge, som jag tillhör.

Allt är så perfekt det kan bli, och det som har räddat livet på mig är att jag har ett s.k. Trygghetslarm, det bästa hjälpmedel som finns. Kan inte klaga på något.

Hälsar, Rolf Eriksson, Haninge

Uttalande från Stockholms läns distrikts årsmöte

Hjälpmedel, som kostar utan att behöva förskrivas, utan anpassning och utan funktionsuppföljning. Smittrisker gör att man inte vågar åka färdtjänst, trängsel i kollektivtrafiken, hålla avstånd och absolut inte träffa andra, oro för att nyttja vården. När blir det bättre? När pandemin är över. Men kostnaderna för våra hjälpmedel kommer att finnas kvar även efter pandemin. Går det bra nu, kan Regionen se *vad vi som använder hjälpmedel* tål, då kan man senare lägga på ytterligare pålagor.

Ett av många exempel som drabbat oss under den här nedstängningen av vår vardag är inskränkningar inom hjälpmedelsområdet.

"Inga inskränkningar" väser politiken. Därför tas högkostnadsskyddet bort. Enligt politiken gällde den bara för ett sjuttioal brukare. Tjänstemännen å sin sida anger skälet, att det är så "oändligt" många användningsområden dvs hjälpmedel, att systemet skulle vara ohanterligt. Vi anser, att det i stället accentuerar hur viktiga hjälpmedel är för att vi skall få en fungerande vardag. Med en många gånger osäker privatekonomi för de grupper som vi representerar skulle ett högkostnadsskydd trots allt ange ramen och ge en viss trygghet. Beloppet borde dessutom sänkas.

Det system (IT-stöd) för högkostnadsskyddet som tjänstemännen så fint belyser som ohanterligt och komplext finns de facto inte på kartan och har aldrig funnits. Frikorten har förmedlats från HSF helt utan kontroll. Bör vara lätt att kolla upp för våra revisorer. Hur har detta redovisats? Kanske lika ekonomiskt korrekt som de inbetalningskort som skickas med vid korttidslån, t ex kryckkäppar etc. På dessa inbetalningskort anges inte ens avsändar-id! Vissa offentligfinansierade bolag och sk landstingsbolag har egna system och köper själv in eller hyr hjälpmedel som de lånar ut. Men merparten får ett oidentifierbart inbetalningskort som redovisas var? Att ha ett fullvärdigt transparent IT-stöd 2020 är inte raketforskning.

Det är ovärdigt av politiken att i dessa tider försämma för de mest utsatta grupperna i samhället.

Plötsligen kan du köpa vardagshjälpmedel ute på stan. *Enkelt att ta bort vardagshjälpmedel och spara pengar. "Allt som finns i öppna handeln kan ni köpa själva" lyder parollen från förvaltningen.*

Att gå till varuhuset och handla ger oss eventuellt ett kvasihjälpmedel, men inte ett funktionellt och testat sådant.

En gaffel är en gaffel men en gaffel är inte en gaffel eller knaffel för oss förrän den anpassats med rätt grepp etc. På IKEA kostar den en femma. Men en anpassad kanske en hundring och då fungerar den. Varför ska Regionen spara och försämma för oss som behöver hjälpmedel på detta sätt?

Vilken roll hade förskrivarna när vardagshjälpmedel var en självklarhet? Redan tidigare hade de så mycket att göra, att det inte fanns tid för uppföljning. Dvs hjälpmedlen hamnade i garderoben (ingen compliance) eftersom inträning saknades. Hur har sambandet mellan hjälpmedel och rehab plan fungerat? Nu när förskrivarna slipper de enkla hjälpmedlen kommer de ha all tid som behövs för uppföljning eller kan omdirigeras till Covid-19 vården? Det är skamligt av den politiska majoriteten att slaviskt och blint följa tjänstemännens spariver och bekvämlighetsargument, om att det är rätt att ekonomiskt belasta användarna av hjälpmedel. Väldigt få förslag är initierade av politiken själva, nästan allt verkar vara en produkt från förvaltningen, som sedan via beredningen, läggs fram och tas vidare till HSN (Hälso- och Sjukvårdsnämnden).

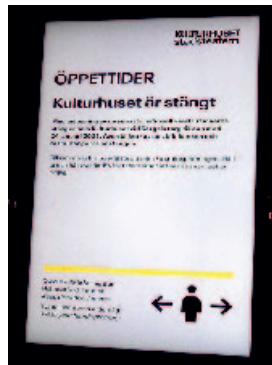
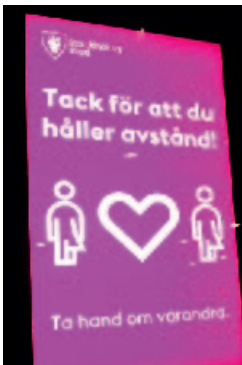
Gör om och gör rätt, ett slitet uttryck, men sant. Visa att det faktiskt är politiken som håller i taktpinnen. Dessa beslut är det ingen politiker som kan vara särskilt stolt över. Inget att glänsa med i bokslutet av denna mandatperiod.

Den 10 januari 2021:

Stockholm City genom Louises kameraöga

Juldekorationerna lyser upp gråmörkret. Öhrströms glasskulptur är julrödfärgad. Det är söndag och några butiker är öppna liksom Hötorgshandeln, men det är inte många människor som rör sig ute

Kulturhuset är stängt men har förberett och informerar de olika aktiviteter som kan erbjudas när de kan tillåtas av Folkhälsomyndigheten.

Utefter staketet finns en skärmställning om 100 år av demokrati i Sverige, som också presenteras på Historiska museet.

Plattan: en duvflock far iväg när rullbrädeåkare far fram, men de är strax tillbaka. 'Glasburken' är tom sedan Kulturhusets renovering blev klar. Där är nu en tillfällig Salong Sergel konstutställning med flera olika konstnärers verk. Tävlingen gjordes som en del av programmet att göra Klara-kvarteren mer publikvänliga och säkra.

KRÖNIKA

Bryggan

Andas in den klara luften och glör förbluffad på det nyligen återkomna ljuset. Men minigolfbanan vilar fortfarande i vinterslummer när jag med Jannes kraft rullar förbi. Slänger en blick över Årstavikens vågor.

Det är några månader kvar men tamejfan redan vårmak i luften. Så här dags i livet borde insikten om årstidernas gång ha landat, men jag blir lika förvånad varje år. Så är det.

Jag nickar och mumlar jakande till Janne på hans fråga om det är mot Skanstull som gäller.

En man med barnvagn svänger in på gångvägen längre bort. Han rättar till munskyddet och sträcker sig sen fram för att fixa till något i vagnen. När ekipaget kommer närmare snuddar våra blickar vid varandra innan de skils ner i asfalten. Vintergruset knastrar när barnvagnen och mannen rullar vidare.

Jag drar handloven under näsan och snorar upp. En lätt genomskinlig rök följer med hostan ut i några pustar och stiger upp i intet.

Janne, det blir inte hela vägen till Skanstull. Jag ska möta en själ här framme. Hoppas hanvanligt tar med sig termos och äggmackor till bryggan. Och så tänkte jag att du under tiden kan handla något gott till middag. Och några bira därtill. Det är ju fredag.

Javisst, inga problem. Men du, du kommer ihåg att det är coronatider va.

Skrattet hoppar ur mig.

Han har garanterat inte den skiten. Janne rullar mig ut på bryggan och släntrar iväg till mataffären.

Hej Håkan! Det var länge sen vi satt här på morgnarna med vårt fika. Äggmackorna på bänken bredvid honom verkar söka sig till värmen från termosen.

Ja du Roger, några kvinnor och en helvete mas-

sa fotbollsmatcher har hunnit avnjutas. Frågan är vilket som har fått mest tid och uppmärksamhet. Troligen är det blad efter blad i böcker som har satt bäst rull på årstiderna.

Var inte så jävla högtravande.

Jag snörper på munnen och ger honom en blick. Håliga ögonkratrar stirrar tillbaka från bänken.

Du kunde slagit en signal någon gång. Eller åtminstone svarat när jag ringde.

Säger han och rapar.

Jag kniper ihop ögonlocken och hör vågorna slå mot bryggan. Nickar, öppnar upp och tittar på Roger.

Vill du höra sanningen? Det... Det hade slutat rocka mellan oss. Helt enkelt. Inte så inspirerande heller när du kom vinglande på morgnarna med en ölburk i näven.

Vadå? Du drack också hårt i dina vilda perioder.

Ja. Men det var inte bara alkoholen det handlade om.

'Vi rockade inte längre.

Välfungerande illustration.

Tittar upp på bron där ett tåg rasslar förbi. Låter sen blicken glida ner och guppa ett tag på vågorna.

Minns du den där ensamma svanen som vi kallade Gunde? En ilsken fan. Jo, det är klart du minns, han nöp ju dig i benet. Undrar om han fortfarande simmar här? Näe, även om jag tror att svanar lever hyfsat länge så... Det var jävligt länge sen du gav dig av... Och jag har inte varit här sen dess. Det här var ju vår brygga. En brygga mellan...

Rycker till av att en hand läggs på min axel och tittar upp på Janne.

Sitter du här och snackar med dig själv? Ölen är fixad och vad sägs om korvstroganoff?

Jag nickar. Tittar på bänken. Ingen termos. Ingenting.

Ja Janne, det ska bli fan så gott.

Håkan Pettersson

Medlemsinformation

Planerad Buss och Båtresa

Till Grisslehamn och Eckerö lördag den 17 april.
Under rådande pandemi är det osäkert när Rederiet kan få börja att köra.

Ytterligare info kommer i Nollåttan nr 2.

OBS: Nya regler vid båtresa med Eckerölinjen, Viking Line och Tallink Silja Line.

Nu gäller inte svenska körkort med resa på dessa linjer.

Alla resenärer måste ha internationellt ID-kort eller Pass. Tänk på att beställa i god tid nytt ID-kort/Pass hos Polisen eftersom det kan vara långa bokningstider.

Hej alla medlemmar

Vi får hoppas att det blir bättre tider snart och att vi kan ses och få umgås fysiskt.

Vi planerar att få komma igång under mars månad, men allt beror på denna fasansfulla corona. Vi håller er uppdaterad genom Nollåttan och även på Hemsidan.

BINGO: SpångaFolkan Spångavägen 353

Söndag 11/4 kl 12-15

Söndag 23/5 kl 12-15

Söndag 5/9 kl 12-15

Söndag 3/10 kl 12-15

Söndag 14/11 kl 12-15

Västerorts Årsmöte planerat till den 21/3 kl 13-16 på SpångaFolkan

Tyvärr blir det ingen Vårfest men vi försöker med Höstfest den 22.10 kl 17-21 på SpångaFolkan. Men detta förutsatt att pandemin är under kontroll förstås.

Håll koll i Nollåttan och på Hemsidan om ändringar.

Vi hoppas att vi kan ses, vi längtar att få mötas igen.

Ta hand om er. Väl mött

Styrelsen Västerortssektionen

Söder om söder

Musik-kaféer

**Bagarmossen Folkets Hus,
Lillåvägen 44, Bagarmossen**

Musikkafé lördag den 20 mars 2021

Artist ännu ej klart.

Tid kl 13.00-15.30.

Sista anmälningdag tisdag den 16 mars

Musikkafé söndag den 18 april

20

Gruppen **Small Connection** med sång och musik

Tid kl 13.00-16.00

Sista anmälningdag tisdag den 13 april.

Info om Musik-kafféer

Plats: Bagarmossen Folkets Hus
Lillåvägen 44 Bagarmossen

Vi träffas under säkra förhållanden.
Handsprit finns på plats.

Välkommen med din anmälan till
Ulla Kjellvinger tfn 08-39 88 07
eller 073-394 24 64.

Smörgåsar och kaffe/te serveras.

Pris 50 kr för medlem och 60 kr för icke
medlem, om inget annat anges.

Anmälan är bindande. Som alltid DHR-
info och fina lotterivinster.

Givetvis finns det hörslinga i lokalen.

Alla hjärtligt välkomna, inte bara
medlemmar.

Vi följer FHM rekommendationer så vi
reserverar oss för ev ändring
p g a Covid-19.

Stockholms läns distrikt höll årsmöte digitalt via Microsoft Teams lördag den 28 november och den 12 december.

RAPPORT

från Stockholm läns distrikts årsmöte

Till årsmötet den 28 november var 16 ombud anmälda. Anmälda ombud från avdelningen var Rafiq Amiree, Lars Bergström, Gunvor Hersén, Karin Lemberg, Magnus Lindmark, Kent Malmqvist, Madeleine Palmgren och Marita Innergård. Årsmötet den 28 november var utsatt till kl. 13 – 16 men när kl. var 16 återstod en del punkter så mötet fick ajourneras. Mötet återupptogs den 12 december kl. 13.00.

Till årsmötet hade nio motioner lämnats in, varav fem från Stockholmsavdelningen. De övriga fyra var inlämnade av Nynäshamns-Haningeavdelningen. En av dessa motioner tog upp frågan om begränsning av mandattiden för att sitta i styrelsen.

Det blev en lång diskussion angående begränsning av mandattiden.. Detta är en stadgefråga och kan bara beslutas på ett förbundsmöte. Förslag framfördes om att i riktlinjer för valberedning införa att valberedningen ska ta i beaktande att främja förnyelse. Både motionen och detta förslag avslogs. Så ingen förändring! Alla motioner finns att läsa i sin helhet på distriktets hemsida, dhr.se/stockholmslan

Stockholmsavdelningens motioner, samtliga skrivna vid motionssnickarverkstaden den 17 oktober 2019 var följande:

Motionen *Attityder – Respekt mot varandra och dig själv*, skriven av *Annika Sjöstedt*, tog upp svårigheter att bemöta hinder med våra hjälpmedel, när vi säger att rullstolen eller rullatorn inte kommer fram och påpekade att vi inte är substantiv, utan pronomen bakom våra hjälpmedel. Denna motion var även insänd till förbundsmötet där den bifölls. Årsmöte beslutade att bifalla motionen.

Per Vesterlund hade lämnat in en motion angående *Färdtjänst* och att dess förare måste få bättre utbildning och att det bör ställas hårdare krav på det svenska språket. Vidare anförde Per att växeln bör förläggas i Sverige samt att avtalet bör omförhandlas så att det blir mer lönsamt för förarna.

Årsmötet beslutade att bifalla motionärens förslag om mer utbildning och att det införs hårdare krav på svenska språket samt att färdtjänsten borde stänga av de taxibolag, som har fått flera anmälningar, till att dess förare genomgått ytterligare utbildning.

Kent Malmqvist hade skrivit motionen *Allergi – Taxibilar och rullstolsbussar*. Bakgrunden till motionen är att många förare använder starka dofter och röker utanför/inne i bilarna. Årsmötet beslutade bifalla motionen.

Även motionen *Säkerställa möjligheten för arbetsterapeut och rätt redskap* var skriven av *Kent Malmqvist*. Han föreslog att arbetsterapeuter inte ska ha fler kunder än vad de klarar av och att uppföljning och återkoppling till kunder om redskap/hjälp-medel fungerar bör göras och om de inte fungerar som de ska, så ska detta åtgärdas snarast möjligt.

Karin Lemberg hade skrivit motion om *Badverksamheten*. Karin påminner om att det lovades att göra en inventering av varmvattenbassänger för ett par år sedan. Det är viktigt för Rehabiliteringen och ställer frågorna, hur har det gått? Och hur många finns det?

Distriktsstyrelsen svarar att de är medvetna om hur viktig tillgången till varmvattenbassänger är för våra medlemmar. Vid förra årets årsmöte fick avdelningarna i uppdrag att inventera tillgången till varmvattenbassänger i regionen. Dis-

22

Avslutning

Jaan Kaur tackade Amir Amirriazi som nu avgår från distriktsstyrelsen. Amir tackades särskilt för sitt värdefulla arbete angående färdtjänsten. Om Amir inte hade arbetat så mycket och argumenterat så väl så hade färdtjänsten varit än sämre.

Vinnare i nr 6 kryss blev Camilla Nordgren, Dalby och Karin Olsson, Örebro. Grattis!
Skicka in din lösning senast 26/2 till: info@dhrs.se alternativt:
DHR Stockholmsavdelningen, Hammarby Fabriksväg 23, 120 30 Stockholm
1:a pris: 2 Trisslotter
2:a pris: 1 Trisslott
Vinnare presenteras i nästa nummer av Nollåttan 2/21

Utökad möjlighet att spara ledsagartid

Med anledning av den pågående pandemin har Stockholms stads krisledningsnämnd den 2 december fattat beslut om förlängning av tidigare fattade beslut om förstärkningsteam i hemtjänsten samt utökad möjlighet att spara ledsagartid.

Krisledningsnämnden beslutade den 20 maj om tillfällig utökning av möjligheten att spara ledsagartid, från tre månader till sex månader. Enligt beslutet var sista möjlighet att starta en sexmånadersperiod från och med juni 2020.

Med anledning av den nuvarande situationen med covid-19 är det återigen många brukare som inte kan utnyttja beviljad ledsagning. Krisledningsnämnden har därför beslutat att brukare fortsatt får spara beviljade ledsagartimmar upp till sex månader.

Detta gäller timmar som är beviljade från 1 november 2020 och som är beviljade eller beviljas till och med 28 februari 2021. Motsvarande gäller omkostnadsersättning. Bifogat finner ni de anvisningar som Socialförvaltningen har tagit fram till stadens beställarenheter respektive utförarenheter

Exempel på perioder

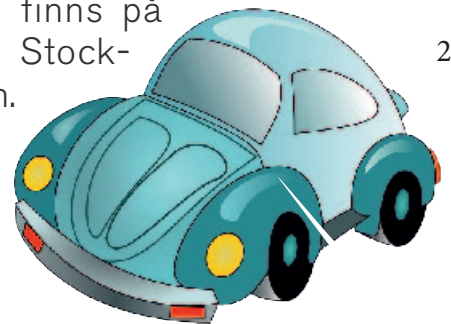
Startmånad	Period
1 nov 2020	1 nov 2020 - 30 april 2021
1 dec 2020	1 dec 2020 – 31 maj 2021
1 jan 2021	1 jan 2021 – 30 juni 2021
1 feb 2021	1 feb 2021 – 31 juli 2021

Medlemsförmån

Du vet väl att Du som DHR-medlem har rabatt på flera olika bilmärken och modeller. Rabatten varierar mellan 5 och 15 procent beroende på vilket märke/modell du är intresserad av.

Vissa bilmärken ger även rabatter på fabriksmonterad- och extrautrustning.

Mer information finns på dhr.se eller ring Stockholmsavdelningen.

23

FOTO: MADDE

Kobrastativet

DHR Stockholmsavdelningen och Ergonomic Solutions driver ett projekt, för att öka säkerheten och tillgängligheten vid kortbetalningar, för personer som använder rullstol.

Nedan följer tre frågor till Carl-Johan Ståhle, ICA Kvantum Kungen Kurva:

Varför har du Carl-Johan velat stötta DHR och Ergonomic Solutions i detta projekt, genom att vilja installera Kobra Stativet i din butik?

Carl-Johan: Vi har några kunder som använder rullstol och de hade svårt att nå upp till våra kortterminaler. När jag så Kobra Stativet presenterades för mig var det en självklarhet att installera det i tre av våra kassor.

Har ni informerat kassapersonalen om detta Kobra stativs speciella funktion?

Carl-Johan: Ja visst har vi det.

Carl-Johan Ståhle
ICA Kvantum Kungen Kurva

I samband med att ICA byter PIN Pad/Betalterminal så kommer ICA att erbjuda butikerna ett Kobra Stativ i samband med att deras nya terminal installeras. Vad skulle du rekommendera Sveriges ICA handlare inför detta terminal byte?

Carl-Johan: Att investera i Kobra Stativet i någon eller några kassor beroende på butiksstorlek.

En inte ovanlig situation:

En kund som använder rullstol skall betala med sitt betalkort men når inte upp till kortterminalen. Kunden blir då tvungen att överlämna sitt betalkort till kassören och muntligen uppges sin PIN kod till kassören.

Fysiskt säkra och tillgängliga kortbetalning är en rättighet och inte bara en möjlighet!

”Från ICA Sveriges sida, rekommenderar vi handlare att ha minst ett stativ i dom traditionella kassadiskarna. Stativet ska då placeras i den kassan som alltid är öppen.”

Henrik Wahlsten
kommentar

Frågor till Nisse Duwähl, ordförande DHR Stockholm:

Hur tror du att Kobra Stativ kommer att gynna personer som använder rullstol, när de besöker butiker?

Nisse: Det tror jag absolut om stativet finns i hela kassalinjen. För om det bara finns i en kassa så kan man ge sig på att just den är stängd. Ett exempel på det är om kassalinjen har en bredare gång så är just den nästan alltid stängd när det är lite kunder i butiken, eller så har terminalen som sitter på Kobra Stativet gått sönder, så?

Har ni nått ut med meddelandet om att detta Kobra Stativ finns i vissa butiker tror du?

Nisse: Jodå det har vi men under rådande pandemi så är det många av våra medlemmar som är mer eller mindre isolerade, själv har jag knappt varit i en affär sedan i mars!

Vad tycker du att vi borde kunna förvänta oss av detaljhandel/servicehandeln i fråga om tillgänglighet till betalterminaler och detta Kobra-stativ?

Nisse: Stativet borde sitta i samtliga kassor i en butik, både i kassalinjen men också på spel/tobaksdiskar etc.

Bilden som är tagen i Självutcheckningsavdelningen på Maxi i Bålsta, hur tror det fungerar för era medlemmar som använder rullstol?

Nisse: Just denna har jag svårt att uttala mig om eftersom jag enbart sett den på bild.

Jag har hört många säga att det inte bara är betalterminalen som skall sänkas till en nivå, som är tillgänglig för personer som använder rullstol. Det är hela kassan som måste designas för en totalt bättre tillgänglighet.

Nisse: Instämmer, många butiker har tyvärr tagit bort bärkorgarna som man kunde ha i sitt knä och ersatt dem med stora korgar med hjul som ska dras plus att det har försvunnit hyllor för att sätta korgen på när man ska lägga sina varor på bandet vid kassan. Jag har sett att det finns en höj- och sänkbar del av kassan i andra länder, där man efter betalningen får det lättare att packa sina varor, dock tyvärr inte i Sverige. Så det finns mycket att göra förutom terminalstativet!

Ja kanske det...men är det inte en massiv förbättring, för borde det (speciellt i en Självutcheckningskassa) inte vara en samhällelig rättighet, för var och en att registrera sitt kort och knappa in sin PIN kod, utan hjälp från någon!! Då det finns faror för den enskilda personen att verbalt ange sin PIN kod till någon annan i kassakön eller kassapersonal!! Vad anser du i denna fråga Nisse?

Nisse: Vansinne att behöva göra så! Dessutom så kommer ens bank att neka en ersättning, utfall att pinkoden hamnar i orätta händer, då det är kortinnehavaren som själv lämnat ut koden.

Nisse Duwähl,
ordförande DHR Stockholm

Vi har installerat "Kobra Stativet" i sju ICA butiker som vi känner till:

ICA Kvantum Farsta Centrum
ICA Kvantum Kungens Kurva
ICA Kvantum Kista
ICA Nära Tandådalen
ICA Maxi Ludvika
ICA Maxi Bålsta
ICA Supermarket Skrapan Västerås

Kobra Stativet finns även för installation i Självutcheckningsavdelningen i ICA Maxi Bålsta

Tina testar här Kobra Stativet på ICA Skrapan i Västerås. Hennes spontana kommentar var att:
"Alla kassor borde ha ett stativ som detta!"

ergonomic®
solutions
creators of SpacePole

Mere information

www.ergonomic.solutions

info@ergonomic.solutions

Covid- 19

Rutin för att ta emot besök inom bostad med särskild service enligt LSS

LSS-insatser är frivilliga

LSS-insatser är frivilliga och ska bygga på respekt för den enskildes självbestämmande och integritet. Varje lägenhet inom LSS-boendet är personens egen bostad.

Besök sker helst i den boendes lägenhet

För att minimera smittspridning på boendet kan man underlätta för den boende att träffa anhöriga och gode män i sin lägenhet i stället för i gemensamhetsutrymmet. Som alltid gäller att gruppbostadens gemensamhetslokaler bör vara till för dem som bor i gruppboenden och tjänstgörande personal och bara kunna nyttjas av andra på de boendes villkor.

Information

Personalen kan behöva informera de som får insatser och deras närstående, om eventuella risker för smittspridning vid besök. Det blir särskilt viktigt om det finns personer som tillhör riskgrupperna på boendet. Personalen kan också underlätta för de boende att ha kontakt med anhöriga och vänner genom att hjälpa till med digitala lösningar som surfplatta, smartphone och dator.

Riskbedömningar

Verksamheters förutsättningar ser olika ut och det är ledningen för respektive verksamhet som ansvarar för att göra riskbedömningar och fatta beslut om eventuella åtgärder. Rekommendationer och direktiv från svenska nationella och regionala myndigheter så som Regeringen, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen eller smittskydd Stockholm ska beaktas och i tillämpliga fall följas.

Verksamhetens rutin för att ta emot besök

1. Individperspektivet, finns individer som är sköra? Finns individer som riskerar att sprida smitta genom sitt beteende?
2. Lokalmässiga förutsättningar för att ta emot besök och möjlighet att hålla avstånd.
3. Möjlighet att skapa förutsättningar för handhygien samt tillgång till nödvändig skyddsutrustning.
4. Besökarens egenansvar.
5. Risk för psykisk ohälsa.
6. Övriga riskfaktorer.

25

Daglig verksamhet

Den 18 december 2020 presenterade regeringen ytterligare nationella restriktioner för att hejda smittspridningen av covid-19. Situationen fortsätter vara mycket allvarig. Smittspridningen är hög och läget i vården är väldigt ansträngd. Hela samhället behöver hjälpas åt att göra allt som är möjligt för att vända situationen till det bättre.

Fortsättning på sidan 26

Grundförutsättningar

På flera dagliga verksamheter deltar brukare som har ett skört allmäntillstånd och skulle kunna drabbas av allvarliga konsekvenser om de insjuknar i Covid-19. Det är därför fortsatt viktigt att följa direktiv och rekommendationer från svenska myndigheter samt Socialförvaltningens smittskyddsplan med tillhörande bilagor.

Stadens utgångspunkt är att alla beslutade insatser ska verkställas så snart detta är möjligt utifrån vad som krävs enligt gällande rekommendationer och direktiv.

Daglig verksamhet ska fortsätta att vara öppen för de brukare som önskar delta. För att kunna undvika en total stängning och samtidigt hantera situationen behöver verksamheterna jobba mer flexibelt och med individuella lösningar.

Det är viktigt att ha en dialog med enskilda brukare och/eller företrädare för att säkerställa deras inställning till delta i verksamheten. Om den enskilde önskar delta i verksamheten är det viktigt att ett förebyggande arbete görs. För att det ska bli så bra som möjligt för de brukare som deltar i de dagliga verksamheterna är det extra viktigt med god samverkan mellan samtliga berörda parter. En gemensam planering kan behövas göras med samtliga berörda parter så som daglig verksamhet, bostad med särskild service, biståndshandläggare och anhöriga och/eller företrädare. Det är ledningen för den dagliga verksamheten som ytterst avgör vad de kan ta ansvar för och vilka möjligheter till smittskyddsbarriärer som finns på verksamhetsnivå.

Riskbedömningar som verksamheten behöver göra

Riskbedömningar ska göras i enlighet med Socialförvaltningens smittskyddsplan och tillhörande bilagor. Innan det finns någon misstanke, eller konstaterad smitta gäller

”normalläge”. I normalläget ska man arbeta förebyggande och ha medvetenhet om att olika typer av smitta kan finnas. Smittskyddsplanen med tillhörande bilagor är tänkta att aktiveras utifrån specifika smittor men smittskyddsplanen ska vara aktiv även i normalläget.

Om en verksamhet på grund av att det uppstått smittspridning behöver stänga ska detta göras efter rådgivning och i samråd med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)/LSS-hälsan. Innan verksamheten stänger ska kontakt tas med samtliga beställare. I första hand ska försök att reducera verksamheten göras genom att färre deltagare är på plats samtidigt till exempel genom att deltagarna närvarar färre dagar, eller kortare tidsintervall.

Under tiden verksamheten är reducerad/ har stängt ska digitala möjligheter och/eller andra individuella lösningar erbjudas. Det är av största vikt att placerande stadsdelsförvaltning får information samt att dialog förs med respektive handläggare.

Rådgivning gällande smittskydd, hälso-och sjukvård

LSS-hälsan har vårdgivaransvar för de dagliga verksamheter som inte har egen hälso- och sjukvårdspersonal. I varje daglig verksamhet ska det finnas tydliga rutiner för kontakt med ansvarig vårdgivare. De vanligaste varianterna är

- LSS-hälsan är vårdgivare.
- Verksamheten har egen hälso-och sjukvårdspersonal.
- Region Stockholm är vårdgivare – vanligast för dem som bor i ordinärt boende, ej gruppboende eller serviceboende.

Det kan finnas situationer där det kan vara svårt att avgöra när Region Stockholm är vårdgivare. Kontakta gärna LSS-hälsan för stöd och rådgivning i dessa situationer

Den 14 februari 2021 är en röd dag !

Valentin har namnsdag och i Sverige firas Alla Hjärtans Dag. I vanliga fall uppmuntras till kramar och hjärtliga kontakter mellan människorna men i pandemitider är det helt tvärtom ! Åtminstone när det gäller kramar och nära kontakt med andra ! Ett hjärtligt avståndstagande är det som uppmuntras både på nätet på sta'n, inomhus och i pressen !

Louise

.7

PORTO

DHR, Medlemsregistret
Box 43
123 21 Farsta

DHR – Delaktighet – Handlingsfrihet – Rörelsefrihet

- DHR Stockholmsavdelningen erbjuder medlemssociala aktiviteter samt råd och stöd för medlemmar.
- DHR Stockholmsavdelningen bedriver intresse-/rättighetspolitik med målet att personer med nedsatt rörelseförmåga ska vara fullt jämställda, jämlika och delaktiga i samhället.
- DHR Stockholmsavdelningens verksamhetsområde omfattar förutom Stockholm stad även Ekerö, Lidingö, Solna och Sollentuna kommuner.

Kom med du också!

Så här blir du medlem:

**Besök DHR:s hemsida, dhr.se eller
Fyll i och skicka in nedanstående talong.**

Klipp ur talongen och sätt porto på baksidan eller fyll i dina uppgifter på dhr.se